

Posudek vedoucího diplomové práce

VÍCEROZMĚRNÉ STATISTICKÉ METODY APLIKOVANÉ NA INDEX EKONOMICKÉ SVOBODY

Autor: **Lukáš Sejk**

Cílem této diplomové práce bylo pomocí vhodných statistických metod analyzovat ekonomickou svobodu. Ekonomická svoboda je však velmi obecný pojem, ležící na pomezí mnoha vědních disciplín (ekonomie, politologie, sociologie ...), proto se autor omezil na analýzu, v ekonomii nejčastěji používaného, kompozitního ukazatele používaného k její kvantifikaci – indexu ekonomické svobody. Soustředil se na jediné dva smysluplně analyzovatelné indexy z hlediska dostupnosti dat, a to index zveřejňovaný Fraserovým institutem a index publikovaný Heritage foundation.

První tři kapitoly věnuje autor výkladu „filozoficko-ekonomického“ pojmu ekonomická svoboda, jejímu vlivu na chod lidské společnosti a ekonomiku států. Dále je zde popsána metodologie měření ekonomické svobody pomocí indexu ekonomické svobody v podání obou výše zmíněných institucí. Této pasáží se autor, podle mého názoru, zhostil velmi dobře.

Závěr (větší část) třetí kapitoly se věnuje analýze vývoje obou indexů v čase. Zde jsou použity průměrné hodnoty indexů za všechny sledované země v jednotlivých letech. Tyto analýzy jsou provedeny v programu EViews. Do jaké míry je vhodné tento typ časových řad analyzovat pomocí ARIMA modelů si netroufám hodnotit. Očekával bych spíše korelační analýzu mezi oběma časovými řadami.

Ve čtvrté (velmi stručné) kapitole se autor věnuje souvislosti IEF s jinými ekonomickými ukazateli. To je jistě chválný cíl, avšak naplněn je pouze částečně. Korelační analýza byla sice provedena pro oba indexy (Heritage foundation a Fraserův institut), ale pouze pro ukazatel HDP.

Za stěžejní část považuji pátou kapitolu, která naplňuje zadání, a je v souladu s názvem práce. Zde autor použil analýzu hlavních komponent (+faktorovou analýzu) a shlukovou analýzu. Jedná se, i rozsahem, o nejobsáhlejší část (tvoří skoro polovinu z celkového rozsahu). Škoda že shluková analýza nebyla provedena na „dolní patro“ zdrojových ukazatelů použitých pro konstrukci výsledných indexů. Oba uváděné indexy jsou konstruovány hierarchicky. Např. index Fraserova institutu má 40 zdrojových ukazatelů, které jsou postupně (na čtyřech úrovních) sloučeny do výsledného indexu.

Následuje závěr, seznamy použitých symbolů, obrázků, přílohy, přehled literatury a použitých Internetových zdrojů

Práce má dobrou grafickou úroveň. Je dobře strukturovaná, doplněná velkým množstvím obrázků, grafů, tabulek a výstupů z programů. Po jazykové stránce mám jisté výhrady. Autor používá velmi svébytné jazykové prostředky, rozhodně nemůže být nařčen z plagiátorství. Předložená práce je třetí „definitivní verzi“.

Přes výše uvedené výtky doporučuji práci, po úspěšné obhajobě, klasifikovat známkou „dobře“.

V Praze dne 26.08.2018

Mgr. Michal Vrabec, CSc.